

FESTIVALOVÝ **af** DENNÍK

artfilm

FORZA

MESTO
TRENČIANSKE
TEPLICEKÚPELE
TRENČIANSKE
TEPLICERealizované s finančnou podporou
AFJ AUDIOVIZUÁLNY
FOND

Pravda

Nedeľa 19. júna 2011

19. Art Film Fest

číslo 2 • ZADARMO

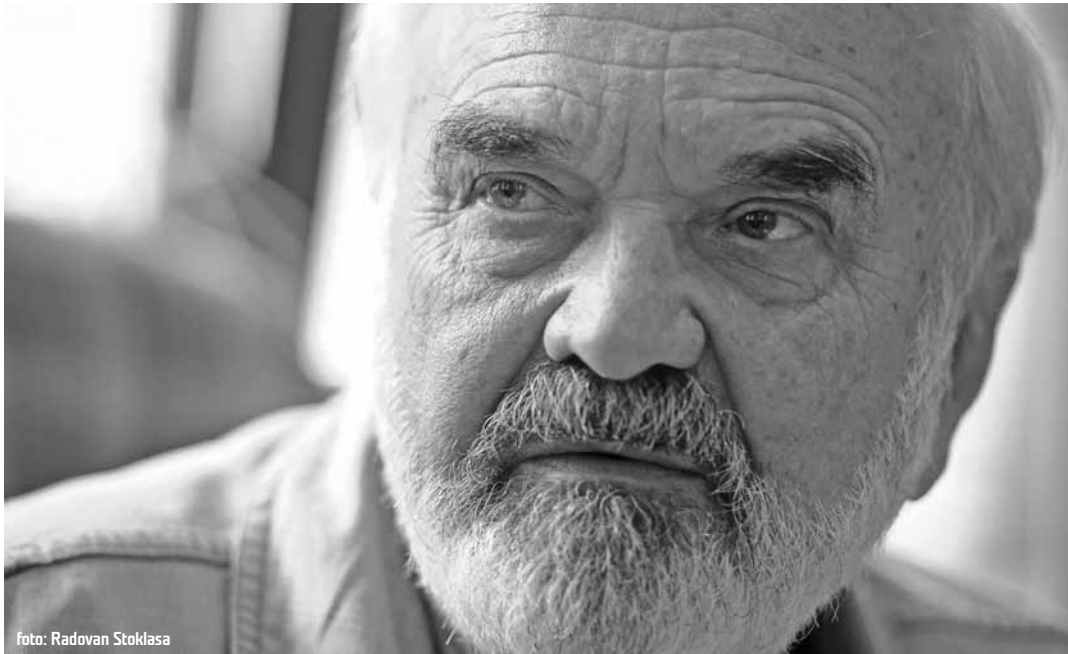

foto: Radovan Stoklasa

Jazva je niekedy pre telo dobrá

K Oscarovi, Zlatému glóbusu, trom Českým levom pribudne dnes **Zdeňkovi Svěrákovi** ocenenie Hercova misia. „Oscar je vyznamenanie, ktoré príde raz za život a náhodou. Nám sa to podarilo až na tretí raz. Oscarový film má vždy potenciál osloviť Eskimákov, Indiánov, belochov aj černochoch,“ hovorí scenárista, dramatik a herec.

Ako sa cíti umelec, keď prijíma ocenenia?

Človek potrebuje pochvalu, už od detstva. Je viac ako trest. Ako žiak by som sa bol pre pochvalu prethol. Keď mi pani učiteľka povedala, napísal si to pekne, prečítaj to nahlas, bolo to pre mňa vyznamenanie, ktoré bolo vzpruhou k ďalším slohovým prácam. Aj preto hrám radšej divadlo.

Prečo?

Pretože tam herca divák chváli stále. V Divadle Járy Cimrmana hráme len komédie, tam je chválou smiech. Potlesk potvrdenie – dobre si to urobil. Je to neustále pohladenie.

ZDENĚK SVĚRÁK osobne

dnes

11. h Tlačová konferencia v Kursalóne Kúpeľnej dvorany, po nej autogramiáda

14.30 h Slávnostné udeľovanie ocenenia Hercova misia v Kúpeľnom parku

16. h Osobné uvedenie filmu *Obecná škola* v Tatra banka Cinema

Lákalo vás divadlo ako študenta?

Začal som ako ochotník v študentskom súbore. Prijal ma režisér Ladislav Smoljak. Bol som však trémista. Naštudovanú hru sme hrali dva razy. Viac nie. Bolo v tom 20 percent radosti a 80 percent hrôzy. Utvrdil som sa, že zo mňa herec nikdy nebude, pretože ani hlas nemám poriadny. A prečo by som to robil, keď je v tom viac bolesti, ako radosti.

Čím ste hrôzu prekonali?

Založili sme Divadlo Járy Cimrmana – napadlo to Jiřího Šebánka, nie mňa. Umožnilo nám hrať predstavenie trebárs stokrát, dvestokrát za sebou. Z ochotníka sa pomaly stáva nebojácny človek, ktorý si na javisku užíva. Pribúda podiel radosti a ubúda hrôzy. Aj človek, ktorý nemá herecké školy – ak sú mu dopriate toľké reprízy, sa naraz stane profesionálom.

Pred kameru vás prvý raz dostal Jiří Menzel vo filme *Zločin v šatáne*. Kde vás objavil?

Myslím, že v Divadle Járy Cimrmana. Aj ako scenáristov nás objavil Barrandov práve tam. Keď sme urobili hru *Vražda* v salonnim kupé, ponúkol nám dramaturg Barrando-

va Sergej Machonin, či by sme ju neurobili ako film. Skúsili sme to, najskôr sa to nepodarilo.

Čo sa stalo?

Povedali nám, že takéto látky nie. Príbeh hry sa odohrával na prelome 19. a 20. storočia. Že máme napísať niečo súčasné. Napísali sme Jáchyme, hoď ho do stroje!, Marečku, poďte mi pero a potom s Menzelom Na samotě u lesa. To boli tri naše prvé pokusy.

Ako sa vám spolupracuje so synom Janom Svěrákom?

Keď nakrúcal *Obecnú školu*, svoj prvý celovečerný film, bol ako baránok. Šťastný, že má dobrý scenár a nakrútil ho tak, ako to stojí a leží. Postupne, ako získaval skúsenosti a zistil, že to vie, prítvrdil. Pri dvoch filmoch – *Tmavomodrý svet* a *Vratné lahve* – sa nakrúcala až desiatka verzia. **Dokument *Tatínek* zachytáva vaše sklamanie z odmietnutia scenára *Vratné lahve*. Nepoznateľný konflikt osobné vzťahy?**

Nie, jazva je niekedy pre telo dobrá. Je odolnejšia ako zdravé tkanivo. Šrám ostal, ale naše priateľstvo a dôvera to len upevnilo. Získal som dôveru, že mi nepustí zľú vec.

Jena Opoldusová

Ako chytiť za zadok Sophiu Lorenovú

Mnohí herci nechcú chodiť na festivaly, ktoré neuvádzajú ich filmy. Majú pocit, že zbytočne zmárnia čas. Tiež som medzi nich kedysi patril. Potom som si však uvedomil, že darmo budem na festivaly nechodiť, neznámená to, že by som preto dostal rolu v ďalšom filme.

Rýchlo som si obľúbil atmosféru Art Film Festu, stretnutia s ľuďmi, s prezidentom festivalu Milanom Lasicom a ďalšími, ktorých možno nevidím aj celý ostatný rok.

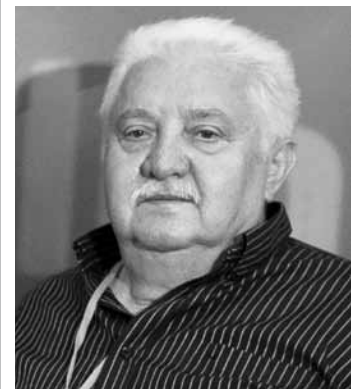
A láka ma sem ešte jedno: Kde inde sa dostanem k tomu, aby som chytil za zadok Sophiu Lorenovú? Stalo sa to, samozrejme, v tlačnici. A tak si hovorím, že kým zlodeji chodia do davu kradnúť peňaženky, ja zase chytať hviezdy za zadky.

Rád si spomínam aj na to, ako v stane Tatra banka Cinema premietali film *Vesničko má středisková*. Opäť som sa zabával na dialógoch, ktoré v ňom znejú. Povedal som si vtedy, že ako si niekto vyberá na pohreb hudbu, ja si nechám zostrihať tieto dialógy. A smútiacim pozostalým budú znieť ešte dlho v ušiach.

Vlastne trochu závidím Jánosovi Bánovi, ako po filme *Vesničko* má stredisková dostal množstvo pozvaní na Slovensko a do Česka, na návštevy a nakrúcania. Mňa do Maďarska nezavolali ani raz. A tak si hovorím, že János asi s postavou Otíka zapôsobil z našej filmovej dvojice viac.

Zapísal sa tak do pomyselné hereckej siene slávy. A zapisuje sa do nej každý herec, ktorý hrá vo filme. Práca v divadle je oproti tej na filme vzrušujúcejšia. Ale keď sa človeku podarí hrať vo filme, je celkom isto za vodou.

Marián Labuda

3 OTÁZKY PRE...

Mira Ulmana

V sekcii Slovenská sezóna uvedie Art Film Fest sedem snímok. Sekciu zostavil Miro Ulman a teraz hovorí aj o kvalite domácej tvorby.

Možno slovenské filmy na pôde medzinárodného festivalu porovnávať so zahraničnými?

Niektoré veľmi ľahko. A to je dôvod, prečo nie sú zaradené do Slovenskej sezóny, ale do Medzinárodnej súťaže hraných aj krátkych filmov. Chcel by som upozorniť, že je to po prvý raz. Súťažný film Zuzany Liovej Dom uviedli aj na Berlinale. A v Súťaži krátkych filmov má svetovú premiéru Posledný autobus Martina Snopeka a Ivany Laučíkovej aj film Cagey Tigers režiséra Aramisova. Ten tento rok súťažil v sekcii študentských filmov v Cannes.

Znamená to, že slovenský film už naplno ožil?

To, že slovenský film sa prebudil, dokázalo zaradenie Slovenskej sezóny na Art Film Fest pred niekoľkými rokmi. Odtedy sa ušlo domácim filmom viacero významných uvedení aj ocenení. V hlavnej súťaži v Karlových Várok uviedli film Pokoj v duši a film Osadné získal cenu za najlepší dokument. Mesiac v nás Diany Fabiánovej zasa patril medzi najnavštevovanejšie filmy na festivale v Locarne. V Benátkach Slovensko prvý raz od roku 1989 reprezentoval debut režisérky Míry Fornay Lištičky. A dokument Petra Kerekesa Ako sa varia dejiny nominovali na Európsku filmovú cenu.

A ako by ste zhodnotili domácu filmovú úrodu v roku 2011?

Doteraz sa odpremiérovávali len tri slovenské filmy – Čas grimás, Devínsky masaker a Marhuľový ostrov. Premietame ich aj na Art Film Feste. Ale postupne sa do kín dostanú napríklad film Cigán, ktorým sa Martin Šulík po piatich rokoch vracia k hranej tvorbe či Viditeľný svet Petra Krišťúfka. Diváci sa teda majú na čo tešiť.

(zuz)

Hercova misia pre Jánosa Bána

foto: Radovan Stoklasa

Na Art Film Fest zavíta „kráľ diskoték“

Art Film Fest je oslavou filmového umenia, no každoročne poteší aj fanúšikov hudby. Dnes zavíta do Trenčína legendárny český hudobník Michal David, ktorý má na konte už vyše tri desaťročia titul „kráľ diskoték“. Koncert sa začne na trenčianskom Mierovom námestí o 20.30 h.

Michal David je pre mnohých fanúšikov hudobnou ikonou. Aj dnešná mládež si vie len ťažko predstaviť diskotéku, kde by nezazneli jeho hity.

Český spevák a skladateľ začal v štrnástich rokoch s rockovou kapelou, neskôr sa chvíľu venoval džezu,

až napokon skončil pri popu. Okrem koncertov vystupuje na diskotékach, venuje sa tvorbe muzikálov a komponovaniu pre ďalších umelcov.

Na Art Film Fest zavíta s veľkou kapelou a fanúšikom ponúkne program, aký znel vypredanou pražskou O₂ arénou pri príležitosti jeho vŕňajúcej päťdesiatky. Tento koncert získal prívlastok „mejdan roka“ a trenčianske publikum prevedie hudobnou kariérou Michala Davida.

Významným obdobím v jeho kariére bol koniec 80. a začiatok 90. rokov, keď vydal albumy Diskopříběh 1 a 2 z kultového filmu s rovnakým názvom.

Práve „diskopiesne“ patria medzi najväčšie hity Michala Davida a poznajú ich celé generácie.

„Zo svojich pesničiek mám najradšej pomalé skladby Největší z náleží a Pár přátel a veselý Nonstop a Diskopříběh,“ povedal Michal David v jednom z rozhovorov. Preto možno očakávať, že aj tieto hity ponúkne návštevníkom koncertu, ktorý na Art Film Fest prináša Pilsner Urquell.

A tým, ktorí si budú chcieť dať „davidovské“ repete odporúčame aj septembrový hudobný festival Gold Fest v Nitre, kde vystúpi spevák a hudobník spolu s ďalšími česko-slovenskými legendami. (duš)

FILMOVÉ TIPY NA DNES

Ponorka
10.30 h, Tatra banka Cinema, Trenčianske Teplice

Príbeh 15-ročného Olivera, ktorý sa snaží vstúpiť do sveta dospelých. Cynický antihrdina zosobňuje postmodernú spoločnosť. Zažíva dosiaľ nepoznanú úroveň nadväzovania vzťahov a riešenia problémov. Film je nakrútený podľa knihy Joes Dunthorna a bol diváckym hitom na festivaloch v Toronte, Berlíne a na Sundance Film Festivale.

Anjel Levine
13. h, Kursalón Kúpeľnej dvorany, Trenčianske Teplice

Vo filme Jána Kadára krajčír Morris Mischkin postupne stráca všetky životné istoty. Keď mu zomiera žena, ponúkne mu Boh pomocnú ruku - černoškého anjela Alexandra Levina. Krajčírovi je ťažko uveriť, že by svet mohol byť iný, ako je naučený, napríklad že najvyššie dobro je „bezfarebné“. Je len na ňom, či anjelovi uverí, a tak ho zachráni pred peklom a svoju ženu - pred smrťou.

Kolko ráz Kusturica nevidel Amarcord

Okolo ukážky z Felliniho snímky Rím vystaval svetový režisér Emir Kusturica včera svoj Master Class. Prednášku, v ktorej predstavil svoj pohľad na filmové umenie, ponúkol zodvesto návštevníkom Art Film Festu populudní v Kursalóne Kúpeľnej dvorany.

„Všetko, čo sme napísali, bolo veľmi hlúpe,“ spomínal, ako dostal so spolužiakmi za úlohu analyzovať rovnakú ukážku z Ríma od svojho profesora Otakara Vávru na pražskej FAMU. „Všetci sme sa snažili písať ako filmoví kritici,“ vysvetlil.

Včera po scénach z kabaretu plného felliniovských typov poukázal srbský režisér na množstvo motívov, ktoré sa v obrazovo bohatom filme prelínajú. Každý z nich možno rozvinúť. „V mojich prvých filmoch bolo veľa prázdnoty,“ zauvažoval. Ale keď

prišiel do strižne Fellini, uvidel podľa Kusturicu na svojej surovine úplný ohňostroj.

„Je množstvo ľudí, ktorí vedú všetko o filme, ale nevedia ho nakrútiť. Nie sú totiž naplnení poznáním, že umenie je výbuch emócií,“ povedal Emir Kusturica. A medzi tým prešiel od remesla k myšlienkam. „Niet histórie, ktorá by históriu ilustrovala a sprítomnila lepšie, ako umenie,“ vyhlásil presvedčene.

Až potom rozosmial režisér a čerstvý nositeľ ocenenia Zlatá kamera všetkých, čo prišli na jeho Master Class.

Rozprával príhodu zo študentských čias, keď do Prahy dorazil Amarcord Federica Felliniho. Raz ho nevidel, lebo šiel za dievčaťom do Sarajeva. Druhý raz film prespal. Tretí raz tiež. Ale nakoniec šli na Amarcord spolu s

dievčaťom. A tak si ho nakoniec získal.

„Keby som uprednostnil umenie pred ženou, urobil by som najväčšiu chybu svojho života. Život dá človeku pre film oveľa viac, ako akékoľvek umenie,“ pointoval režisér.

Svoj Master Class končil Emir Kusturica prirovnáním súčasného človeka k ľuďom z obdobia baroka. „Žijeme na zlome času, zažívame informačnú revolúciu a nevieme sa rozhodnúť, ako ďalej,“ povedal. A spomenul, že keď posielal svoju snímku Otec na služobnej ceste na festival do Cannes, vyberalo sa zo 650 filmov. Dnes ich býva vyše dvetisíc.

„Nezáleží, koľko filmov vznikne. Ale akú ponúknem tematiku,“ zdvihol varovný prst Emir Kusturica.

Juraj Fellegi

Emir Kusturica pritiahol na svoj Master Class zodvesto záujemcov.

foto: Radovan Stoklasa

STRUČNE

Blok krátkych filmov uvedie Fakulta masmediálnej komunikácie UCM v Trnave dnes o 13.15 h. Premietanie bude v STV Artkine Metro v Trenčíne. Predstaví sa štrnásť študentských filmov v rozsahu od jednej po šesťnásť minút.

Promenádný koncert skupiny Funny Fellows spestrí program Art Film Festu dnes o 16. h v Trenčianskych Tepliciach. Zostava pod vedením Romana Fedéra dokáže naplniť srdcia všetkých poslucháčov swingom.

Herecká partia z kultového filmu Vesničko má středisková – János Bán, Marián Labuda a Zdeněk Svěrák, bude rozdávať autogramy po tlačovej konferencii, ktorá sa začína dnes o 11. h v Kursalóne Kúpeľnej dvorany.

Na večernom koncerte vystúpi Billy Barman. Skupina, ktorá hrá zmes indie a rokenrolu, sa predstaví dnes o 22. h vo Festivalovej kaviarni v Kúpeľnej dvorane.

Hanka Lasicová bude čítať zo svojej najnovšej knihy Pravdivý príbeh lži počas večerného programu vo Festivalovej kaviarni. Kniha s vášňovskou nobilesou aj lasicovským humorom opisuje zvláštny príbeh mladej ženy, ktorá sa stane väzňom vlastných predstáv. **(duš, zuz)**

OSOBNÉ UVEDENIA DNES

12.30 h v jójcinema Prameň prezident Art Film Festu Milan Lasica uvedie film **Veľká vojna**
13. h v Kursalóne Kúpeľnej dvorany Václav Macek, autor knihy o Jánovi Kádárovi, uvedie film **Anjel Levine**
19. h v Tatra banka Cinema český režisér Václav Kadrnka uvedie svoj film **Osemdesiat listov**

Detičky 16.15 h, Cinemax C, Trenčín

Dokument o svete očami detí. Film bez dialógov sa odohráva v štyroch krajinách: Namíbiu, Mongolsku, Japonsku a Spojených štátoch amerických. Zachytáva vtípné i dojemné chvíle detstva v štyroch odlišných kultúrach, bez ohľadu na chudobu či bohatstvo. Režisér do príbehov nezasahoval, iba zaznamenával realitu.

Kráľičia nora 19. h, Kursalón Kúpeľnej dvorany, Trenčianske Teplice

Snímka je príbehom kedysi šťastného manželského páru, ktorý sa musí vyrovnáť so smrťou syna. Štvorročný chlapec zahynul pod kolesami auta študenta Jasona. Manželia sa ho rozhodnú kontaktovať. A začnú s ním diskutovať o nesmrteľnosti. Nicole Kidmanová bola za hlavnú úlohu nominovaná na Oscara.

Osemdesiat listov 19. h, Tatra banka Cinema, Trenčianske Teplice

Celovečerný debut Václava Kadrnku vybraný na tohtoročné Berlinale je osobnou spomienkou autora na atmosféru a bezmocnosť v časoch komunizmu. Mama dospievajúceho chlapca Vaška napíše presne osemdesiat listov manželovi vo Veľkej Británii, kým sa prederie cez byrokratický aparát, aby zabezpečila opätovné stretnutie rodiny. **(duš)**

ZDENĚK SVĚRÁK: PRAISE COMES ALSO IN THE FORM OF LAUGHTER

Today, Zdeněk Svěrák will add the Actor's Mission Award to his Oscar, Golden Globe and three Czech Lions. "An Oscar is a distinction that comes once in a lifetime, and even that takes luck. It took us three tries to win ours. An Oscar-winning film always has to have the potential to engage Eskimos, Indians, whites and blacks alike," says the screenwriter, dramatist and actor.

How does it feel for an artist to accept an award?

People's need for praise starts in childhood. It's more important than punishment. As a schoolboy, I'd bend over backwards for praise. When my teacher told me I'd written something nice, to read it aloud, this was the kind of recognition that encouraged me to write more. And that's why I prefer to act onstage.

Why?

Because that's where an actor receives constant praise. In the Jára Cimrman Theatre, we only stage comedies, so praise comes in the form of laughter. Applause is confirmation of a job well done. It's non-stop coddling.

Were you attracted to theatre as a student?

I started as an amateur in a student troupe, cast by director Ladislav Smoljak. But I had dreadful stage fright. We'd perform a rehearsed play no more than twice. It was about twenty percent joy and eighty percent horror, and I was glad when it was over with. I convinced myself I'd never be an actor, as I haven't got a solid voice.

And besides, why would I do something that's more pain than joy? **How did you get over your fear?**

I co-founded the Jára Cimrman Theatre – it was Jiří Šebánek's idea, not mine. There, we were able to stage a performance, let's say, a hundred or two hundred times in a row, and I gradually grew from an amateur into a fearless actor who actually has fun onstage. The ratio of joy to fear gradually improved. With enough repeat performances, even someone who hasn't gone to acting school can eventually become a professional.

Jiří Menzel first got you in front of a camera in his film "Crime in a Music Hall". Where did he discover you?

I think it was in the Jára Cimrman Theatre. It was also there where Barrandov Studios discovered us as scriptwriters. When we put on the play "Murder in a Parlor Car Compartment", Barrandov's script editor, Sergej Machonin, proposed adapting it into a film. We gave it a try, and at first it didn't go so well.

What happened?

They said they didn't like the subject matter. The story was set in the

turn of the 20th century. They wanted something contemporary. So we ended up writing "Joachim, Put It in the Machine", "Mareček, Pass Me the Pen!" and later "Seclusion Near a Forest" with Menzel. Those were our first three attempts.

What's it like collaborating with your son, Jan Svěrák?

When he made his first feature-length film, "The Elementary School", he was just a lamb. Happy to have a good script, he shot it as is. As he gathered experience and self-confidence, he toughened up. Two of his films – "Dark Blue World" and "Empties" – went through ten different versions before being shot.

The documentary "Daddy" captures your disappointment with and rejection of the script to "Empties". Did that conflict affect your personal relationship?

No; sometimes scars make the body stronger. Scar tissue is more resilient than normal skin. It did leave a gash, but our friendship and trust were only strengthened. I realized I could trust him not to let me off the hook.

Jena Opoldusová

EMIR KUSTURICA AND HIS VIEW OF CINEMA IN MASTER CLASS

Yesterday's Master Class with world-renowned director Emir Kusturica revolved around a clip from Fellini's "Roma". In an afternoon lecture before two hundred Art Film Fest visitors at the Spa Hall's Kursalón, Mr Kusturica offered his view of cinema as an art form.

"Everything we wrote was so stupid," he said, referring to an assignment he and his classmates received from professor Otakar Vávra at Prague's FAMU – to analyze the same clip from "Roma". "We all did our best to write like film critics," he explained.

After cabaret scenes full of Felliniesque characters, the Serbian director drew attention to

the visually rich film's numerous interwoven motifs, every one of which can be unravelled. "There was a great deal of emptiness in my first films," Kusturica reflected. But when Fellini arrived in the cutting room, he saw fireworks emerge from his raw footage, according to Kusturica. "There are many people who know everything about film, but can't make one, as they have yet to fully accept that art is an explosion of emotions," said the director.

Later Kusturica told a story from his student days, when Fellini's "Amarcord" was released in Prague. He missed his first chance to see it when he went to Sarajevo with a girl. The second time he overslept, as well as the third time. But finally he ended up taking the girl to see it. And that's how he won her over.

"If I'd given priority to art over women, that would've been the biggest mistake of my life. Life gives you so much more for your films than any form of art," concluded the director.

Kusturica ended his Master Class by comparing people today with those of the baroque era. "We're living in a time of transition, an information revolution, and we can't decide what's next," he said, recalling that when he sent his film "When Father Was Away on Business" to Cannes, it was selected among 650 films. Today that number is more like two thousand.

"It doesn't matter how many movies are made. What's important is their subject matter," cautioned Kusturica, raising his finger in warning.

Juraj Fellegi

GENERAL SPONSORS

OMNIA[®]
Holding SE

AQUACITY
POPRAD

MAIN SPONSORS

TB
TATRA BANKA

Slovnaft

vúje

OHL ŽS

TRANSPORT PROVIDER

LANCIA

LOGISTICS PARTNER

DHL

FREE STUDENT CINEPASS PARTNER

PRVÁ STAVEBNÁ SPORITEĽŇA

SPONSORS

TIPOS

ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

AVI-STUDIO

BAŠKE

Sarutoka

cinEMA

OFFICIAL SUPPLIERS

Philips

Flaker

brilliant

PHILIPS

lampART
energy for actual art

lenovo

MAIN MEDIA PARTNERS

STV

TVJOJ

Rádio FM

MEDIA PARTNERS

EE

S TV

EUROPA 2

pardon

RIT/FM

tyždeň

Pravda

Zoznam.sk

televízia

OK!

kam do mesta

BOOMERANG

SITA

PARTNERS

SLOVENSKÝ FILMOVÝ ÚSTAV

EUROPSKA KOMISIA
Zastúpenie na Slovensku

Embassy of the United States of America

Embassy of the United States of America

SLOVENSKÝ FILMOVÝ ÚSTAV
SLOVAK FILM
INSTITUTE

OMNIA[®]

HOTEL FLORA

versity

Denník 19. Art Film Festu

• Redakcia: Juraj Fellegi, Dušana Lukáčová, Jena Opoldusová • Preklad: Michael Dove • Grafická úprava: Andrej Šimkovič • Tlač: Tlačiarne Pardon Trenčín